

Vår referens: 21-10605

PTS bemötande inför publicering av beslut att begränsa antalet tillstånd och beslut att utfärda Allmän inbjudan del 1 till ansökan i 900 MHz-, 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden

Inledning

PTS ska tilldela tillstånd att använda radiosändare i frekvensbanden 900 MHz¹-, 2,1 GHz²- och 2,6 GHz³ genom anbudsförfarande. Den 25 april genomfördes ett samråd av PTS förslag på beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda Allmän inbjudan del 1 (AI del 1) till ansökan i de aktuella frekvensbanden. Dessförinnan, den 24 februari, genomfördes en konsultation av PTS förslag för det planerade förfarandet.

I detta dokument redovisar PTS myndighetens ställningstaganden till inkomna synpunkter i samrådet. Vissa av de ändringar som har gjorts i de nu publicerade dokumenten baseras på de synpunkter gällande täcknings- och utbyggnadskrav som inkom i samband med konsultationen den 24 februari. PTS har också gjort justeringar med anledning av den nya lagen om elektronisk kommunikation. Bl.a. meddelas Allmän inbjudan del 1 som ett separat beslut.

Övriga synpunkter som inkom i konsultationen och senaste samrådet som berör utfärdandet av Allmän inbjudan del 2 (AI del 2), exempelvis tekniska villkor för banden, auktionsformat och spektrumtak, kommer att bemötas vid ett senare tillfälle.

¹ 880–915 MHz och 925–960 MHz

² 1920–1980 MHz och 2110–2170 MHz

³ 2500–2690 MHz

Särskilt angående krav på täckning och utbyggnad

Inkomna synpunkter: I PTS konsultation den 24 februari uttryckte flera intressenter synpunkter på PTS förslag gällande täckning och utbyggnad. Flera intressenter framförde att de delar PTS bedömning om målbilden med täckningskravet i 900 MHz-bandet. Flera intressenter har också inkommit med önskemål om att högre krav både gällande ny täckning och kapacitet bör ställas och att täckningskravet bör omfatta alla operatörer och inte bara en operatör som i PTS förslag.

PTS bemötande: I beslutet att begränsa antalet tillstånd och beslutet att utfärda AI del 1 har PTS lagt till skrivningar som innebär att ett eller flera frekvensblock i 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banderna kan komma att förenas med krav på täckning eller utbyggnad. PTS undersöker förutsättningarna för hur täcknings- och utbyggnadskravet i 900 MHz-bandet, som riktar sig till mer glest befolkade områden, kan kompletteras med krav på täckning eller utbyggnad i 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banderna för högtrafikerad järnväg.

Förbättrade möjligheter till god mobil uppkoppling på tåg är en fråga som PTS, på regeringens uppdrag, har arbetat aktivt med under de senaste åren. PTS har bl.a. arbetat med tilldelning av stöd, verkat främjande och haft en löpande dialog med regeringskansliet, operatörer, tågföretag, Trafikverket och intresseorganisationer, samt genomfört ett flertal samråd och dialogmöten med externa parter. Såväl PTS som regeringen ser dock att frågan kräver fortsatt arbete. Regeringen beslutade också den 31 mars 2022 (I2022/00842) om ett nytt regeringsuppdrag till PTS:

”Regeringen ger Post- och telestyrelsen (PTS) i uppdrag att analysera och redogöra för åtgärder som kan bidra till att möjliggöra god mobil uppkoppling för tågresenärer i hela landet. Inom ramen för uppdraget ska PTS genomföra följande:

- *Utvärdera och analysera de stöd som beviljats under 2022, med utgångspunkt i förordningen (2021:975) om statligt stöd för bättre mobil uppkoppling för resenärer i fjärrtågstrafik. I uppdraget ingår att redogöra för vilka åtgärder som har genomförts samt bedöma uppnådda effekter.*
- *Analysera behov av eventuella åtgärder som på längre sikt kan bidra till att möjliggöra förbättrad uppkoppling för resenärer på tåg. I arbetet ska remissyttrandena avseende PTS rapport om förbättrade möjligheter till god mobil uppkoppling på fjärrtåg beaktas (I2021/00580). Vid eventuella förslag på åtgärder ska gällande statsstödsregler beaktas och konsekvenser av förslagen redovisas, särskilt vad gäller konsekvenserna för företag som direkt berörs av föreslagna åtgärder.”*

Ett krav på täckning eller utbyggnad i 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden för högtrafikerad järnväg skulle kunna vara en åtgärd för att på längre sikt bidra till att möjliggöra förbättrad uppkoppling för resenärer på tåg. PTS har därför för avsikt att utreda frågan ytterligare.

Om PTS ser att det är möjligt att förena även tillstånden i 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden med krav på täckning eller utbyggnad kommer PTS att genomföra ytterligare en konsultation av ett sådant förslag under fjärde kvartalet 2022. De villkor som tillstånden slutligen ska förenas med kommer framgå av AI del 2.

Bemötande av övriga inkomna synpunkter

Några intressenter återupprepar vissa synpunkter som PTS redan bemött. PTS hänvisar i dessa avseenden till tidigare bemötanden.

Målen med tilldelningen

Inkommen synpunkt: En intressent påpekar att 1800 MHz-bandet borde ha tilldelats tillsammans med 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden i den kommande auktionen.

PTS bemötande: En av huvudorsakerna till att samordna tillståndsgivningen av 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden är att möjliggöra en minskad fragmentering av frekvensbanden. En av grundförutsättningarna för det är att de ingående frekvensbanden har ett gemensamt tillträdesdatum så att budgivare i auktionen, om de så önskar, kan flytta hela eller delar av sin efterfrågan från ett frekvensband till ett annat. I och med införandet av nya LEK möjliggörs den kortare förlängningen om två år av befintliga blocktillstånd i 2,6 GHz-bandet som ger förutsättningar för denna samordning. När det gäller 1800 MHz-bandet går endast tillstånd om totalt 2x35 MHz ut sista december 2027, vilket motsvarar hälften av frekvensutrymmet i frekvensbandet och vid en tidpunkt som ligger två år bortom det datum tillstånden för 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden går ut enligt nuvarande förslag. För att även kunna tilldela delar av 1800 MHz-bandet i den planerade tilldelningen skulle antingen tillstånden i 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden behöva förlängas med två respektive fyra år eller tilldelningen inkludera tillstånd vars tillträdesdatum ligger två år bortom de för 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden. PTS har svårt att se hur en tilldelning av halva frekvensmängden i 1800 MHz-bandet med ett tillträdesdatum två år senare än övrigt frekvensutrymme skulle gagna en minskad fragmentering av frekvensbanden. Att dessutom ha en auktion mer än fyra år innan tillträdesdatumet bedöms medföra att man tillför en omotiverad osäkerhet gällande behov och värdering av tillstånden i auktionen. PTS ser inget skäl till att förändra inriktningen för tilldelningen.

Tillståndens storlek (blockindelning)

Flera intressenter tillstyrker PTS förslag på blockstorlek.

Inkommen synpunkt: En intressent föreslår en ändring gällande blocket om 2×10 MHz kopplat till täcknings- och utbyggnadskravet i 900 MHz-bandet. Förslaget är att samtliga frekvensblock i 900 MHz-bandet definieras som generiska 2×5 MHz block.

PTS bemötande: Täckningsbrister på 10 Mbit/s-nivå kommer att ligga till grund för täcknings- och utbyggnadskravet. För att en konsument, som använder en handburen terminal, ska kunna ta emot data med en hastighet om 10 Mbit/s, givet normala lastförhållanden i nätet, anser PTS att det krävs en frekvensmängd motsvarande 2×10 MHz. Hastigheten är en uppskattning av den hastighet som en konsument typiskt kan förvänta sig. PTS har därför valt att avsätta denna frekvensmängd för täcknings- och utbyggnadskravblocket. Då det i 900 MHz-bandet inte är möjligt att aggregera frekvensblock som är separerade behöver dessa 2×10 MHz tilldelas sammanhängande. PTS ser därför ingen anledning att göra förändringar gällande blockstorleken för täcknings- och utbyggnadskravet i 900 MHz-bandet.

Inkommen synpunkt: Samma intressent påpekar att TDD-frekvenserna bör tilldelas som ett block om 40 MHz. De anser att det skulle göra det mer kostsamt för andra budgivare att spektrumhamstra. Uppdelningen av spektrum skulle innebära fragmentering med nedsatt spektrumeffektivitet som följd.

PTS bemötande: Frekvenserna ska tilldelas genom auktion och PTS val av blockstorlekar, för såväl FDD och TDD, låter marknaden avgöra utfallet i auktionen. För TDD-frekvenserna är 10 MHz den minsta mängd spektrum som kan anses möjliggöra en effektiv användning. De föreslagna tekniska villkoren garanterar dessutom att frekvenserna är användbara även om fler tillståndshavare delar på TDD-frekvenserna. PTS ser vidare inga skäl till att använda blockstorleken som verktyg för att motverka en hypotetisk situation där någon aktör skulle ägna sig åt spektrumhamstring.

Villkor om krav som är av betydelse för Sveriges säkerhet

Inkommen synpunkt: En intressent framför att PTS bör genomföra sedvanliga konsekvensutredningar av eventuellt tillkommande särskilda villkor till skydd för Sveriges säkerhet innan beslut om detta tas. Konsekvensutredningar är nödvändiga för att PTS skall kunna fatta proportionerliga beslut om t ex genomförandetider.

PTS bemötande: PTS genomför som planerat samrådet av ansökningarna med Säkerhetspolisen och Försvarsmakten (säkerhetsmyndigheterna). Säkerhetsmyndigheterna har tillsammans en helhetsbild när det gäller säkerhetsläget

och hotbilden mot Sverige och tillgång till de uppgifter som behövs för att bedöma om radioanvändning enligt tillståndsansökan kan antas orsaka skada för Sveriges säkerhet. Utifrån resultatet av samrådet med säkerhetsmyndigheterna kan PTS utforma villkor till skydd för Sveriges säkerhet. PTS kommer att samråda de villkor som blir aktuella innan de beslutas i den slutliga versionen av AI del 2.

Inkommen synpunkt: En intressent hade gärna sett att PTS redan i detta skede uttalade sig om de tillståndsvillkor till skydd för Sveriges säkerhet som ställdes i 3,5 GHz- och 2,3 GHz-tillstånden. De påpekar att PTS bör åtgärda detta i den slutliga allmän inbjudan.

PTS bemötande: Vilket framgår av AI del 1 kommer samtliga villkor som tillstånden att använda radiosändare kommer förenas med presenteras i AI del 2, efter att PTS samråd av ansökningar med säkerhetsmyndigheterna har genomförts. AI del 2 kommer att samråd.

Inkommen synpunkt: En intressent har inkommit med ett yttrande som helt riktar in sig på villkoren för Sveriges säkerhet. Man lyfter bl.a. att det finns många skillnader i den aktuella tilldelningen jämfört med tilldelningen av 3,5 GHz- och 2,3 GHz-banden. Intressenten anser att PTS bör göra en oberoende bedömning av säkerhetsvillkoren och att en begränsning av vissa leverantörer snedvrider konkurrensen, kan påverka ”vita fläckar” och är icke-främjande för innovation. Man anser även att de icke-tekniska kriterierna som framgår av bilaga B2 inte bör tillämpas.

PTS bemötande: PTS föregår inte samrådet av ansökningarna med säkerhetsmyndigheterna och uttalar sig därför inte kring eventuella villkor mot enskilda leverantörer. Säkerhetsmyndigheterna har tillsammans en helhetsbild när det gäller säkerhetsläget och hotbilden mot Sverige och tillgång till de uppgifter som behövs för att bedöma om radioanvändning kan antas orsaka skada för Sveriges säkerhet. Bilaga B2 utgör ett sammantaget underlag som de sökande behöver besvara för att säkerhetsmyndigheterna, i samrådet, ska kunna göra en bedömning utifrån aktuell hotbild. Icke-tekniska sårbarheter utgör en del av det underlaget och ska besvaras av de sökande.

Ansökan och process

Inkommen synpunkt: En intressent framför att det finns felaktigheter i skrivningar om samarbetsförbud när texter i allmän inbjudan och föreskrifter jämförts.

PTS bemötande: De skrivningar som finns i AI del 1 är en konsekvens av att allmän inbjudan delats in i två delar. I AI del 1 ställer PTS krav på ansökan och på den sökande. En sökande blir inte en godkänd budgivare innan bekräftelsen av ansökan enligt AI del 2 lämnats in och godkänts. I AI del 2 kommer PTS att ställa ytterligare

villkor för budgivare och deltagande i auktionen. De sammansatta reglerna (AI del 1 och AI del 2) kommer inte att innebära några förändringar om samarbetsförbud jämfört med tidigare tilldelningar.